

REGLEMENT

OP DE

KLUFTEN

OF

GILDEN,

IN DE

Gemeente

Adorp.

Gedrukt te *Grontngen*, bij de ERVEN Wedw.
B. VAN DER KAMP.

BURGEMEESTER EN ASSESSOREN
van de Gemeente **ADORP**, brengen bij dezen
ter kennis van de ingezetenen dezer Gemeen-
te, dat de Gemeente-raad, overwogen heb-
bende, dat de thans in deze Gemeente be-
staande Gildewetten of Reglementen, slechts
onderlinge contracten zijn, in iedere Klust
van onderscheidenen inhoud en inrigting, en
met de tegenwoordige Wetten niet over een-
komende, en dat het van het grootste belang
voor de ingezetenen kan gerekend worden te
zijn, dat er behoortijke in iedere Klust gelijk
werkende bepalingen, worden daargesteld,
ten einde alle wanorde voor te komen, heeft
goedgevonden op grond van art. 155 der grond-
wet en art. 26 van het reglement op het be-
stuur ten platten lande in de Provincie Gron-
ningen, in derzelver vergadering van den 6
April 1840, te arresteeren het navolgend RE-
GLEMENT OP DE KLUSTEN OF GILDEN IN DE
GEMEENTE ADORP, gewijzigd naar de re-
solutie van de Edel Groot Aachtbare Heeren
Gedeputeerde Staten van de Provincie Gronin-
gen van den 14 April 1840, no. 22.

**REGLEMENT op de
Klusten of Gilden in
de Gemeente ADORP.**

Art. 1.

De oprigting van Klusten of Gilden. ten plat-

ten lande geen ander doel hebbende, dan het onderling verleenen van hulp en ondersteuning in ziekte, nood, dood en dergelijke omstandigheden, alwaar zulks noodig is; zoo zal niemand van de huiszittende ingezetenen dezer Gemeente, als daartoe verplicht zijnde, zich aan gemeld doel en oogmerk kunnen of mogen onttrekken, maar allen daaraan ondergeschikt zijn.

Art. 2.

De inwoners der Gemeente Adorp, welke bij de invoering dezer, als huiszittende ingezetenen, hetzij door huur of koop, of dergelijken titel, zijn bekend, worden voor leden der Kluft gehouden.

Art. 3.

De Gemeente zal in elf Klusten verdeeld worden, en het Bestuur van ieder derzelve bestaan uit twee Ouderlieden, onder den naam van Ouderman en Jongerman, welke deze posten twee jaren lang zullen moeten waarnemen, en waarvan op het einde van ieder jaar de Ouderman zal afgaan, welke door den Jongerman dadelijk wordt opgevolgd, in wiens plaats alsdan, wederom eenen nieuwen Jongerman zal worden gekozen. De in de thans bestaande Klusten aanwezige Ouderman en Jongerman, zullen tot het einde van dit jaar in hunne functien blijven continueeren, en onderworpen zijn aan de verplichtingen, bij dit Reglement, aan hen opgelegd,

terwijl die voor de nieuwe Klusten door de hoofden der huisgezinnen zullen worden benoemd, bij meerderheid van stemmen.

De waarneming dezer posten zal zoo veel mogelijk, beurtelings onder de mannelijke hoofden der huisgezinnen, rondgaan, en na ommeekomst wederom van niets aan beginnen.

De Ouderman zal de pligten van het bestuur der Kluft waarnemen, en alleen in ziekte, afwezigheid of andere noodwendige omstandigheden, door den Jongerman in het Bestuur ondersteund en vervangen worden.

Art. 4.

Wanneer iemand nieuws in de Kluft komt te wonen, zullen deszelfs twee naaste naburen, verplicht zijn, bij de boete van tien centen, daarvan binnen acht dagen aan den Ouderman kennis te geven; die daarop, bij gemelde boete, dit Reglement door den Jongerman, aan de, met de vaste woning, nieuws ingekomene, binnen de daarop volgende acht dagen, zal moeten bekend maken, terwijl de nieuws ingekomene, na deze bekendmaking, dadelijk aan de verplichting als lid der Kluft zal moeten voldoen.

Art. 5.

Het bestuur der Klusten, als in art. 3 gemeld is, in handen van de Ouderlieden zijnde, zullen deze voor de nakoming dezer artikelen zorgen, en deswege aanspraakbaar zijn, zij zullen

naauwkeurige aantekeningen der waak en andere beurten houden, de breuken en overtredingen boeken, en daarvan op de jaarlijkse vergadering der Kluft, verslag geven; de invorderingen der breuken, de verticaringen regelen, en in alles de belangen der Kluft waarnemen; dezelve in alles vertegenwoordigen, mits in deze en alle andere gevallen, voor de Kluft aanspraakbaar blijvende, voor hun gehouden gedrag, waarvoor zij dan ook van alle de navolgende diensten vrij zullen zijn.

Art. 6.

De leden der Kluft, door den Ouderman bij elkander geroepen zijnde, zullen in persoon of door eenen gemagtigde moeten komen, bij de boete van dertig centen.

Diegenen, welke ziek of bij de citatie afwezig zijn, en daardoor in de onmogelijkheid verkeerren, om aan hunne verplichtingen te voldoen, zijn voor dien keer vrij van de boete. Diegene, welke bij de citatie ten minste een half uur van huis is, wordt voor afwezig gehouden.

Art. 7.

Iemand in de Kluft ziek wordende en ondersteuning benodigd zijnde, zullen wanneer zulks aan den Ouderman gevraagd wordt, twee naburen, van hetzelfde geslacht als de zieke, dezelve moeten bewaken en bodiennen, en zoo

vervolgens de geheele Kluft door, zonder onderscheid, zoo lang zulks noodig zal zijn, bij de boete van één gulden voor diegene, welke dezen dienst niet waar neemt, en van dertig centen, voor diegene, welke een half uur te laat komt of te vroeg vertrekt; volgens bepalingen daarvan door den Ouderman te maken, aan wien de regeling daarvan is aanbevolen, en welke zorgen moet dat de zieke de noodige opassing krijgt.

Diegene, welke zelf niet kan, of niet verkiest te komen, zal een bekwaam persoon in zijne plaats kunnen stellen.

In het geval, dat de ziekte besmettelijk is, zullen, ter voorkoming van de verspreiding dezer ziekte, de Ouderlieden gehouden zijn, met overleg van het Plaatselijk bestuur, voor geld bedienden ter verzorging der zieke te huren, en de Kluft daarvan de kosten in rekening brengen, welke kosten dan door het Plaatselijk bestuur, des noodig, over de geheele Kluft zullen worden omgeslagen.

Indien de zieke daartoe vermogend is, zal hij of zij de oppassers het noodige ter verkwikking moeten aanbieden, zoo niet, zal zulks door de Ouderlieden, op kosten der Kluft worden gedaan, ten ware dezelve onder de Diakonie behoorde, welke hierin zelve zal behooren te voorzien.

Art. 8.

In geval iemand aan eene besmettelijke ziekte

is overleden, zal het lijk door de Naburen on-
uitgekleed worden gekist.

Art. 9.

Eene zwangere vrouw in barensnood zijnde, zullen de naburige vrouwen, welke een kind of kinderen gehad hebben, moeten komen om haar de noodige diensten te bewijzen, en zoo lang blijven, als dezelve noodig zullen zijn, ter beoordeeling van den Vroedmeester of Vroedvrouw. Het getal zal *vóór* of *na* de verlossing niet boven *zes* mogen zijn, van beide zijden evenveel als zulks kan geschieden. De nalatigen in het opkomen zullen vervallen zijn in eene boete van *veertig centen*.

Iemand wettige redenen hebbende, waardoor zij verhinderd wordt te komen, ter beoordeeling van de Ouderlieden, zal vrij van de boete zijn, in dit geval van achterblijven alleen, zal men eene volgende mogen oproepen, welke *als dan*, bij dezelfde boete verplicht is te komen. Eene der naburige vrouwen, *na* de verlossing geroepen wordende, zal *zij* indien de kraamvrouw geene diensten meer benoodigd is, zonder boete kunnen achterblijven.

Art. 10.

Een overledene boven de twaalf jaren oud, wordt voor eenen ouden, en beneden de twaalf jaren voor eenen jongen doode gerekend. Tot het ontkleeden eens ouden overledenen, het af-

halen der kist, het maken van het heenkleeid en het leggen van dezelve in de kist zullen *acht* of *tien*, en voor eenen jongen *vier* der naaste naburen, door den naasten nabuur worden geroepen, zoo mogelijk, van iedere zijde even veel.

Het afhalen der kist, zal, voor beide geslachten geschieden door mannen boven de twintig jaren oud; het maken van het heenkleeid, zal, voor beide geslachten door vrouwen geschieden. Het ontkleeden en in de kist leggen van mans personen zal door mannen, het ontkleeden en kisten der vrouwen door vrouwen moeten geschieden, alles door het opgemeld getal. De naaste nabuur is verplicht het lijk het eerst aan te tasten.

De naaste nabuur van eenen overledene zal verplicht zijn den Ouderman daarvan kennis te geven. Diegene der naburen, welke geroepen zijnde, in het waarnemen der diensten, in dit art. vermeld, nalatig blijft, zal verbeuren, voor elk verzuim, bij dag *tien centen* en bij nacht *twintig centen*, wordende voor nacht gerekend des avonds *na tien* en des morgens *vóór zes* uren.

Een der naburen, bij de eerste citatie ziek zijnde of afwezig, zal vrij van deze boete zijn, en tot eenen verderen buurman worden voortgeklopt, welke *als dan* verplicht zal zijn te komen.

Bij het doen dezer diensten zal door de na-

buren niet meer tot verkwikking mogen gebruikt worden, als hun daartoe alleen kan dienen, zijnde al het onmatig gebruik van sterken drank, en het langer verblijf in het sterfhuis, dan noodig is, volstrekt, bij de boete van *zestig centen* voor den overtreder verboden.

Art. 11.

Wanneer de Ouderman, door de familie met den dag der begrafenis, bekend gemaakt is, zal hij, daags voor de begrafenis, door den naasten nabuur van de overledene, aan de leden der Klust doen aanzeggen, om den volgenden dag des voormiddags te *elf* uren in de buiten Klusten, en te *half twaalf* uren in de binnen Klusten, aan het sterfhuis te komen. De Ouderman zal tovens zorg dragen dat de boekhoudende Diaken en de Doodgraver hiernede worden bekend gemaakt.

Art. 12.

Bij het begraven van eenen ouden doode, zal uit ieder huisgezin, waarin een man is, één man moeten opkomen, en voor eenen jongen doode slechts de halfscheid der Klustleden, mits niet minder dan *acht* en niet meer dan *twaalf* personen, uit de naaste nummers, zoo veel mogelijk van beide zijden evenveel, om het lijk ter aarde te bestellen en naar het graf te volgen, welke mannen de gevorderde diensten zullen kunnen en moeten doen, en

niet beneden de *achtien* jaren ouder moeten zijn.

De Ouderman of Jongerman zal, op het aangezegde uur, de namen der leden, welke verplicht zijn te komen, oplezen, en van de afwezigen aanteekening houden, ten welken einde een van beiden, bij de boete van *vijf en twintig centen*, bij iedere begrafenis zal tegenwoordig zijn.

Diegenen der leden, welke dienst moeten doen, zullen in geval van achterblijven, eené boete van *vijf en twintig centen* voor de binnen Klusten, en *vijftig centen* voor de buiten Klusten betalen. Diegenen, welke na den aangezegden tijd en voor het opdragen van het lijk komen, betalen de halfscheid der breuk, waarin zij anders vervallen zouden zijn.

Het lijk zal te *half twaalf* uur, bij aanvragen aan de naburen, ter begrafenis worden overgegeven, de familie als dan nog uitstel begeerende, zal zulks kunnen toegestaan worden, mits men zorg dat het te *twaalf* uren, op het kerkhof of de begraafplaats komt.

Art. 13.

Alle lijken, welke uit hoofde van den grooten afstand van het kerkhof of de begraafplaats, niet godragen kunnen worden, zullen met eenen wagen of schip daar heen gevoerd worden; de kosten van dit vervoer, zoo wel, als in hetzelfde geval, van het afhalen der kist,

stullen door de familie van de overledene worden gedragen, doch in geval van onvermogen, door den Ouderman, voor rekening van de Klust worden voldaan.

Art. 14.

Het gevolg achter een lijk, zal als naar gewoonte, uit mans en vrouwspersonen bestaan, en in alle stilte en behoorlijke orde moeten voortgaan tot aan de begraafplaats, en in dezelfde orde weder terug keeren.

Art. 15.

Tot den dienst van het lijk van een doodgeboren kind zullen niet meer leden worden opgeroepen, als volstrekt tot den dienst noodig zullen zijn, hetwelk mede ten opzichte der vrouwelijke diensten zal plaats hebben, bij het kisten van het kind, voor al hetwelk de Ouderman verantwoordelijk blijft, bij de boete van tien centen daar en boven.

Art. 16.

Wanneer er een minder of meerder getal van dienstdoende personen kan worden gevraagd, zal het mindere getal altijd het verkieslijkste zijn.

Art. 17.

De leden der Klust zijn gehouden de voorgeschrevene diensten, in alle voorkomende gevallen, op aanzegging van den Ouderman te bewijzen. Wanneer een vreemde, buiten de Klust

behoorende, alsmede een kostganger, vriend of logeergast, in het huis van een lid van de Klust tot welke huishouding of gezin dezelve als kind, ouder of dienstbode niet behoort, ziek wordt en ondersteuning behoeft, zullen de gevraagd wordende diensten door de Klust, onder behoorlijke schadeloosstelling, indien de zieke daartoe vermogend is, moeten worden verrigt, en ingeval van overlijden, mede dezelfde diensten, als aan een Klust lid, moeten worden gedaan, tegen de betaling van zes guldens; zullende echter min of onvermogenden, door de Oudertieden in deze betaling mogen worden vermindert, of daarvan geheel worden vrijgesteld.

Art. 18.

Het zal een ieder vrij staan, van wien verstaande diensten gevorderd worden, een ander geschikt persoon, mits van de vereischte kuane en ouderdom, in deszelfs plaats te stellen, en de noodige diensten te laten doen.

Van alle nabuur-diensten zullen vrij zijn de zoodanigen, welke tot in den vierden graad aan de overledene vermaagschapt zijn, oude en gebrekkige lieden, en hoog zwangere vrouwen.

Art. 19.

Diegene, welke in alle, in dezen voorkomende gevallen, de hulp zijner mede leden der Klust niet verlangd, zal daartoe ook niet gehouden zijn; dit zal echter voor hem geene re-

dezen opleveren, en de, door anderen van hem
geverderde diensten te weigeren.

Art. 20.

Wanneer iemand van de eene Klust in de an-
dere komende, aldaar een huis, eene kamer,
met of zonder grond, in de Klust komt te huren
of bij eenen anderen inhuurt, zal daarvan aan
de Klust worden betaald, als volgt:

Van eene huring of inhuring beneden

de f 20,00 huur doende	f 0,05
van 20,00 tot f 30,00	0,10
" 30,00 tot 40,00	0,15
" 40,00 " 60,00	0,25
" 60,00 " 100,00	0,50
" 100,00 en daarboven	1,00

Art. 21.

Een vreemde, als in art. 20 is gemeld, in
de Klust een huis door koop, erfregt of nieuwe
timmering verkrijgende, zal daarvan betalen,
als volgt:

Van eene koop of bouwling, beneden

de f 200,00	f 0,10
van 200,00 tot f 500,00	0,15
" 500,00 " 1000,00	0,30
" 1000,00 " 5000,00	1,00
" 5000,00 en daarboven	1,50

Art. 22.

Iemand uit eene Klust vertrokken geweest

zijnde en daar weder met de vaste woning in-
komende, zal van alles, in art. 20 en 21 ge-
meld, de helft betalen.

Art. 23.

De Ouderman zal op eenen geschikten dag, voor
Nieuwjaar,mits niet op zondag of feestdagen,
de Klustleden, getrouwde mannen met hunne
vrouwen, des avonds te zeven uren, op eene
voor de vergadering geschikte plaats doen bij
een komen. Aldaar zullen de handelingen en
aanteekeningen van den Ouderman beoordeelen
en nazien, daarover raadplegen, de belangen
der Klust overwegen en over de gemaakte voor-
stellen oordeelen, en bij meerderheid van stem-
men besluiten.

De boeten en contributiën, steeds door den
Jongerman van de pligtschuldigen afgehaald,
zullen behoorlijk in goede orde worden verteerd,
bij eene boete van zestig cents voor den over-
treder, en van drie guldens voor den Ouder-
man, boven en behalve zijne speciale verant-
woordelijkheid.

Art. 24.

Daar alle mogelijke diensten in dit Reglement
niet kunnen worden voorgeschreven, noch ook
twijfelachtige zaken dadelijk door de leden der
Klust beslist, Zoo zal de Ouderman de magt heb-
ben, zulks voorkomende, deswege de noodige
orders te stellen en bevelen te geven, waaraan

de Kluflleden zullen moeten voldoen, bij de boete van *troutig centen* voor iederen onwilligen. En indien iemand des niet tegenstaande onwillig mogt blijven, zal de Ouderman het regt hebben, om boven de gestelde boete, nog op kosten van den wanwilligen eenen anderen in dezelfde plaats te huren en te stellen, behoudens de verantwoordelijkheid van den Ouderman, als hij zijne magt is te buiten gegaan.

Art. 25.

Alle verschillen, welke onverhoopt uit eene of meerdere artikelen van dit Reglement mogten oprijzen, zullen op de gewone vergadering bij meerderheid van stemmen worden beslist, uitgezonderd in dringende gevallen, welke geen uitstel kunnen lijden, waarin door den Ouderman, als in art. 24 is gemeld, provisioneel kan worden voorzien. Partijen echter, in de uitspraak van den Ouderman of van de leden in hunne vergadering gedaan, geen genoegen nemende, zullen zij hunne klagen en zaak voor den Burgemeester en Assessoren brengen, die als dan zullen beschikken zoo als bevonden zal worden te behooren.

Art. 26.

Nalatigheid in het waarnemen der gevorderde diensten, zal met geene andere boeten worden gestraft, als in ieder artikel is vermeld.

Art. 27.

Bij onverhoopte weigering, om de boeten en

breuken, volgens dit Reglement te betalen, zullen de pligtschuldigen daartoe worden genoodzaakt, volgens de thans bestaande wetten.

Art. 28.

De verdeeling der Gemeente in de onderscheiden Kluften, zal op eenen staat, achter dit Reglement gevoegd, worden vermeld door opgave der huisnummers.

Art. 29.

Indien het door locale of andere omstandigheden noodzakelijk wordt geoordeeld, in sommige Kluften eenige nadere bepalingen te maken, dan zullen die Kluften daaromtrent eene voordragt aan het Plaatselijk Bestuur moeten doen, ten einde elke verandering, wijziging of ampliatie in deze Keur door den Gemeente-raad worde gearresteerd, en daarvan een afschrift aan Heeren Gedeputeerde Staten worden ingezonden.

Art. 30.

De thans in deze Gemeente bestaande Kluftwetten of Reglementen worden bij deze ingetrokken en buiten werking gesteld.

En opdat niemand hiervan eenige omwetendheid zal kunnen voorwenden, zal dit Reglement in genoegzamen getalle worden gedrukt en ter lezing gelegd op de gewone plaatsen binnen deze Gemeente, als mede worden ter hand gesteld aan de Ouderlieden en Jongerlieden in iedere Kluft, respectievelijk tot narigt en om zich

stiptelijk te gedragen overeenkomstig deze verordeningen, waarvan een afschrift is gezonden aan de Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen.

Aldus gedaan in het Gemeents-huis te Adorp den 27 April 1840.

BURGEMEESTER EN ASSESSOREN voorn.

C. W. P. VAN NAERSSSEN.

Ter ordonnantie van dezelve:

K. W. NIENHUIS.

1°. Assessor.

STAAT van de verdeling der Kloften in de Gemeente Adorp, behoorende bij het Reglement gestreeld den zondich April 1800 en veertig.

A D O R P.

Kloften	Nummers der Huizen.	
Westelijke.	Numm. 23, 25 tot en met 36, de met a enz. gerekend.	(mede gerekend.)
Oostelijke.	24, 27	47
Harsseus.	48, 1	8
De Meeden.	1	9
Heksum.	10	22
Wierum.	1	11

SAUWERT.

Noordelijke.	Numm. 10 tot en met 20, 41, 48 t. en m., 51, 54 Als bov.
Oostelijke.	28, 40, 42, 47 Als bov.
Westelijke.	1, 9, 21, 27, 32, 53 Als bov.

WETSINGHE.

Eerste.	Nummers. 1 tot en met 10, 23 tot en met 27 Als bov.
Tweede.	11, 22, 28, 30 Als bov.